

Opgave, han havde sat sig, at indsamle Folkemelodier paa en Rejse til Island og Færøerne. Hr. Pilet har faaet god Bistand af Befolkningen, og han har optegnet firsindstyve Melodier, som ere gengivne i Bogen. Det fortjenstfulde Skrift giver gode kulturhistoriske Oplysninger og ledsages af smukke Illustrationer.

Joh. Stp.

12 svenske Historikere (O. Alin, S. Bergh, E. Carlsson, C. Hallendorff, Emil, Hans og Karl Hildebrand, H. Hjærne, O. Montelius, C. T. Odhner, L. Stavenow og O. Varenius) har i Forening udgivet et Festskrift til Ære for den forh. Rigsarkivar C. G. Malmström i Anledning af hans 76. Fødselsdag (*Historiska Studier. Festskrift tillägnad Carl Gustaf Malmström den 2. Novbr. 1897*, Stockh., 1897). Imellem Afhandlingerne skal særlig fremhæves E. Carlssons Fremstilling af Gangen i Slaget ved Poltava, der munder ud i en streng Bedømmelse af Karl XII's hele Krigsførelse 1709, H. Hjærnes især paa russiske Kilder byggede Undersøgelse af de holsten-gottorpske Intriger i Rusland 1726—27, L. Stavenows Studie over de politiske Doktriners Udvikling under Frihedstiden efter 1751, C. T. Odhners Fremstilling af Forholdene ved den russiske Gesandt Razumovskijs Note af 18. Juni 1788, der imod Katharina II's Ønske gav Anledning til Gustav III's Fredsbrud, og Statsraaden Grev Lagerbjelkes Memoire af 6. Juni 1809 om Sveriges Forhold til de fremmede Magter (meddelt af O. Alin), i hvilken der bl. a. indeholdes den mærkelige Ytring: „Prins Christian August af Holstein Augustenburg har gjort Sverige den største Tjeneste, det nogensinde har modtaget af en udenlandsk Mand“.

Professor Joh. Rich. Danielson i Helsingfors har udgivet et stort Værk: *Finska Kriget och Finlands Krigare 1808—1809; från Finnskan af W. Söderhjelm* (Helsingfors, 1897). Dette højst interessante Arbejde, der bl. a. støtter sig paa mange nye Oplysninger, tilsigter ikke saa meget at give en detailleret Fremstilling af Krigsbegivenhederne som kritisk

at bedømme disses Hovedtræk og navnlig at karakterisere saa vel de ledende Mænd som Stemninger og Tilstande i Finland; det er, om man vil, Krigens psykologiske Historie, Forf. har villet give. Et større Afsnit er viet Sveaborgs Kapitulation; Forf. frikender Admiral Cronstedt for Beskyldningen for at være købt af Russerne (hvad der derimod ikke kan bestrides for andres Vedkommende), men betegner ham som en Mand uden Evner til at beklæde den ham overdragne ansvarsfulde Post.

2det Bind af Professor Alfred Stern's *Geschichte Europas seit den Verträgen von 1815 bis zum Frankfurter Frieden von 1871* (Berlin, 1897) omfatter væsentligst Tidsrummet fra 1820—25. Hvad der behandles, er saaledes Revolutionerne paa den pyrenæiske Halvø og i Italien, Kongresserne i Troppau, Laibach og Verona, de fra dem udgaaede Undertvingelser af Oprørsbevægelserne, Ultraernes Sejr i Frankrig, Reaktionens Herredømme i Tyskland, dernæst Cannings Ministerium i England og den græske Rejsning. Forf.'s livlige Fremstilling hviler helt igennem paa den mest udstrakte Kendskab til den trykte Litteratur og desuden paa en Række førstehaands Arkivundersøgelser rundt om i Europa. Særlig Opmærksomhed fortjener hans Benyttelse af Metternichs og Gentz's Papirer i Wien og af Niebuhrs Gesandtskabsindberetninger fra Rom i Berlin samt nye Oplysninger om den filhellenistiske Bevægelse, især fra Stadtbiblioteket i Zürich; paa mange Punkter er der derved givet Berigtigelser af eller Tillæg til tidligere Opfattelser og Skildringer. Det i frihedsindet Aand skrevne Værk slutes med en interessant Udsigt over hele den europæiske Litteratur i Tyverne med Hensyn til dens Forhold til de politiske Ideer og dens Forberedelse af den ny Tid efter 1830

Et særdeles vigtigt Bidrag til Europas nyere Historie har Heinrich Friedjung leveret i Skriftet: *Der Kampf um die Vorherrschaft in Deutschland 1859 bis 1866* (1.—2. Bd., Stuttgart 1897—98), der hurtigt har oplevet 2 Oplag. 1. Bind omfatter Udviklingen af Spændingen mellem Preussen og Østrig

fra 1859 til 1866 samt Felttoget i Italien 1866, 2. Bind behandler Krigen i Bøhmen, Søslaget ved Lissa og Fredsunderhandlingerne. Værket afgiver i væsentlige Henseender et Korrektiv og et Supplement til Sybels Fremstilling i hans „Begründung des Deutschen Reiches“. Medens Sybel aldeles overvejende støtter sig til preussiske Kilder og derved har givet sit Værk et ensartet, men ogsaa ensidigt Præg, støtter Friedjung sig ikke alene til tysk, østrigsk, fransk og italiensk Litteratur, men ogsaa til mange private Samtaler (bl. a. endog med Bismarck) og til private Breve. Selv Østriger underkaster han sit Lands politiske og militære Styrelse en skarp Kritik, men giver ved Siden heraf til Forstaaelse af Begivenhedernes Gang en interessant Karakteristik af de ledende Statsmænd og Feltherrer saa vel som af Krigsvidenskabens Udvikling. Med Hensyn til Preussens Politik fremhæver han stærkt, om end med stor Beundring, Bismarcks aggressive Planer; i Opfattelsen af Forholdet mellem Bismarck og hans Konge mødes han i meget med Marcks i hans i forrige Hæfte af dette Tidsskrift omtalte Skrift om Kejser Vilhelm. Over for Danmark er han lige saa lidt sympatetisk eller blot forstaaende som andre tyske Historikere. Bogen er skreven med betydeligt Talent, men har hist og her mærkelige Lakuner.
